

L'aïllament social, el malestar emocional o la solitud no desitjada poden causar problemes de salut mental que tradicionalment s'han tractat només amb medicaments. El departament de Salut impulsa un programa de prescripcions socials amb el qual 'recepta' als pacients activitats comunitàries per substituir els fàrmacs.

SANITAT SALUT MENTAL

'Recepten' activitat social per tractar el malestar emocional de 3.600 lleidatans

Programa de Salut per reduir la medicació, i 16.211 participen en actes grupals

MARC CARBONELL

LLEIDA | Tallers d'art, música o lectura, excursions, ioga, natació i programes de voluntariat són algunes de les activitats que els professionals dels CAP *recepten* a persones que pateixen aïllament social, malestar emocional o solitud no desitjada amb l'objectiu de reduir-los la medicalització. Durant l'any passat, 3.652 lleidatans (3.077 del pla i 575 del Pirineu) es van beneficiar d'aquest programa de prescripció social. "És molt important tenir un mapa dels recursos comunitaris", va explicar la cap territorial de Promoció de la Salut, Teresa Hernández. Va citar com a exemples activitats que desenvolupen a Lleida les corals i grups de dansa, de dones que passejaran o els grups de lectura que es troben a les biblioteques. "Estem sent capaços de desmedicalitzar patologies de salut mental, cada vegada hi ha més equips d'Atenció Primària que porten a terme prescripcions socials i més pacients que creuen en el programa", va afegir.

Del total de 3.652 lleidatans atesos, 817 van ser homes i 2.835 dones, més del triple. "És així a tot Catalunya, les dones solen acudir més als CAP manifestant els tipus de símptomes" que es tracten amb la prescripció social, va indicar Hernández.

El programa es va implantar el 2017, com ja va informar aquest diari, i des d'aleshores no ha fet més que créixer. En efecte, entre el gener del 2022 i el del 2023 van rebre *receptes*

ACTIVITATS SOCIALS

Algunes són "corals, grups de dansa, de dones que passejaran o de lectura en biblioteques"

socials 506 lleidatans del pla i 19 del Pirineu, set vegades menys que l'any passat.

Per conèixer els beneficis i millorar la prescripció social, es fa una avaluació del seu impacte i un seguiment continu dels pacients. Sobre això, el 70,2% dels usuaris del pla i el 47,4% del Pirineu reporten una millora del seu benestar emocional, i el 42,2% i el 27,3%, respectivament, una millora del seu suport social.

DADES			
3.077	575	12.419	3.792
PERSONES DEL PLA	PERSONES DEL PIRINEU	PERSONES DEL PLA	PERSONES DEL PIRINEU
Van rebre una prescripció social l'any passat, dels quals 2.374 dones (77,1%) i 703 homes. El 66,6% patia malestar emocional.	Van rebre una prescripció social l'any passat, dels quals 461 dones (80,2%) i 114 homes. El 51% patia malestar emocional.	Van participar durant l'any passat en alguna de les 1.739 activitats de salut comunitària que es van organitzar a la regió.	Van participar durant l'any passat en alguna de les 986 activitats de salut comunitària que es van organitzar a la regió.

Activitat comunitària amb persones grans en un parc de salut de la Seu d'Urgell.

Més de 160 persones van assistir ahir a la primera jornada sobre salut comunitària a l'Orfeó Lleidatà.

Hernández va assistir ahir a la primera jornada de salut comunitària de Lleida en l'Orfeó Lleidatà. Es va destacar que 16.211 persones (12.419 del pla i 3.792 del Pirineu) van participar en alguna de les 2.725 ac-

tivitats grupals durant el 2024, com xarrades i tallers sobre salut mental, malalties cròniques, activitat física o promoció de la salut sexual. "És la primera jornada de salut comunitària a Catalunya", va afirmar.

D'altra banda, la consellera de Drets Socials, Mònica Martínez, va visitar ahir l'Alt Pirineu per conèixer projectes per combatre la solitud entre les persones grans (més informació a la pàgina 20).

Els CAP de l'Onze de Setembre i de Tremp seran superambulatoris

El departament de Salut va revelar ahir els primers 27 equips d'Atenció Primària de Catalunya que han estat seleccionats per aplicar el model CSIR de Centres de Salut Integral, amb el qual tindran més autonomia i capacitat de gestió amb l'objectiu que els pacients puguin accedir als CAP en un màxim de 48 hores. A Lleida seran dos, el d'Onze de Setembre, a Lleida ciutat, i el de Tremp. No canviaran de nom, sinó de manera de treballar, afirma Salut.

En concret, fomentaran una millor coordinació amb els hospitals, afavorint derivacions més ràpides, i s'enfocaran en els pacients crònics a través de cribratges preventius.

S'incorpora la IA

També incorporaran IA per reduir la càrrega administrativa dels professionals i s'inclourà la integració de serveis sanitaris i socials per atendre l'envel·liment de la població. Així mateix, mesuraran la satisfacció dels usuaris de forma més immediata i directa.

Els 27 centres formen part dels 116 CAP catalans que es van presentar voluntaris per iniciar una prova pilot-que arrancarà a partir del mes d'abril. El març del 2026 s'avaluarà i es treballarà per estendre aquest model, proposat pel comitè d'experts Cairos.

FAUNA GRANS DEPREDADORS

El Congrés retira la protecció als llops i obre així la porta a caçar-los

Esmena a la llei contra el desapropiament d'aliments amb els vots del PP, Junts, PNB i Vox || Manifest de ramaders del Pallars contra aquests depredadors

R. RAMÍREZ / AGÈNCIES

LLEIDA | El Congrés va retirar ahir la protecció als llops al nord del Duero i va obrir així la porta a caçar-los. La retirada d'aquest gran depredador de la llista d'espècies amenaçades era una esmena a la llei contra el desapropiament alimentari que el PP va incorporar al Senat amb el suport de Junts, el PNB i Vox (vegeu la pàgina 27). Aquestes quatre formacions van ratificar el seu vot ahir a la Cambra Baixa i van sumar una majoria suficient per ratificar l'esmena amb el PSOE en contra.

Hores després de la votació, el govern autonòmic d'Astúries, en mans del PSOE, va anunciar que abatrà llops aquest any, mentre que els de Galícia i Cantàbria van celebrar que perdin l'estatus d'espècie protegida. A Catalunya, la Generalitat no s'ha pronunciat. Al marge del catàleg estatal d'espècies protegides, aquest gran depredador figura des del 2022 al catàleg català de fauna autòctona amenaçada.

El llop perd la protecció en un moment en què la seua presència creix a Lleida. La Generalitat ha indemnitzat en els últims mesos els dos primers atacs d'aquesta espècie a ramats al Pallars Jussà. És present de forma recurrent a Port del Comte, al Solsonès, i en terrenys de

Imatge d'arxiu d'un llop a Alins el 2021.

MÉS PRESENCIA A LLEIDA

El llop ha atacat per primera vegada ramats al Pallars Jussà i s'ha vist en cinc comarques més i Aran

L'Alta Ribagorça limítrofs amb Aragó. També s'ha albirat en els últims anys a l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Sobirà i Aran. La seua població a Catalunya s'estima en una vintena. Gairebé tots són mascles solitaris, si bé s'ha al-

birat una primera femella a Girona.

La recent aparició del llop al Pallars Jussà és motiu de preocupació per als ramaders de la comarca. Un manifest amb el suport de l'Associació Pallaresa de Ramaders d'Oví, la Federació d'Entitats Catalanes de Ramaders d'Oví i Cabrum i Revolta Pagesa denuncia que el llop és "un perill" per al bestiar i les persones. Ho han enviat als partits polítics per reclamar solucions i apunten a la possibilitat de mobilitzar-se si no les reben.

CLAUS

Rebuig de prorrogar les primes a plantes de purins

Una de les esmenes incorporades al Senat per Junts, ERC, PP i PNB pretenia prorrogar les primes a les plantes d'assecatge de purins, necessàries per fer econòmicament viable aquest tractament. Tanmateix, el Govern espanyol va exercir dimecres la potestat de veto a iniciatives que suposen un augment pressupostari i ahir no es va votar. La planta d'Alcarràs va tancar al desembre a l'expirar aquests ajuts, mentre que Traçusa es quedarà sense al desembre. En propers anys, les perdran també els complexos de VAG (Juneda) i Miralcamp.

Queixes pel veto i represàlia de Junts

ERC, Junts i organitzacions agràries van criticar el veto a l'esmena per prorrogar els ajuts a les plantes de purins. Al no poder votar-la ahir al Congrés, Junts va decidir no donar suport a la creació de l'Agència de Control Alimentari. Ho va fer com a represàlia al PSOE, que va perdre la votació.

Ajuts per a finques forestals privades

SOLSONA | La Generalitat ha convocat una línia d'ajuts per a la gestió forestal sostenible en terrenys de titularitat privada per a aquest any. En concret, preveu destinar uns 3 milions d'euros, cofinançats per fons europeus i el Centre de la Propietat Forestal. Es podran demanar fins a l'11 d'abril del 2025 i responen als objectius específics establerts en el Pepac 2023-2027, a fi de revertir el canvi climàtic i preservar el medi ambient.

Nova oficina de turisme a Salardú

NAUTARAN | L'ajuntament de Naut Aran impulsa una nova i més moderna oficina de turisme a Salardú. Hi destinarà 208.000 euros, dels quals 158.000 provindran del romanent de tresoreria del mateix consistori i uns altres 50.000 seran finançats pel Consell, gràcies al cobrament de la taxa turística que es recapta al municipi. En un altre ordre, dedicarà un carrer a Garòs a l'arquitecte Jaume Raméntol.

Alerta per avingudes en rius del Pirineu de Lleida

TREMP | L'arribada de la borrasca atlàntica Martinho deixarà entre 50 i 100 litres per metre quadrat en diversos punts del Pirineu, la qual cosa podria produir avingudes de diversos rius, entre els quals la Noguera Ribagorçana. S'espera que siguin absorbides pels embassaments pirinencs.

POLÍTIQUES SOCIALS PADRINS

Projecte al Pirineu contra la solitud no desitjada

Anomenat 'Vincles' i pioner a Catalunya

REDACCIÓ

SORT | La solitud no desitjada a les comarques de l'Alt Pirineu i Aran és una realitat que preocupa el 80% dels seus veïns, segons es desprèn del programa Vincles, que es porta a terme a les comarques dels Pallars, l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell i Aran. Es tracta d'una iniciativa pionera a Catalunya que uneix professionals, tecnologia i comunitat per identificar de manera precoç situacions d'aquest tipus en persones grans. La consellera de Drets Socials i Inclusió, Mònica Martínez Bravo, va visitar dimecres i ahir les comarques del Pirineu per conèixer

Presidents dels consells, la delegada i la consellera a Sort.

el projecte Vincles, impulsat per la fundació iSocial, i que compten amb una ajuda de 390.700 euros dels fons Next Generation que gestiona el departament de Drets Socials. La consellera i el secretari general del departament, Raül Moreno, així com el coordinador de l'àrea al Pirineu, Josep

Lluís Piqué, es van reunir amb els presidents dels consells per conèixer les necessitats i reptes del territori. Dimecres la consellera va viatjar fins a la Val d'Aran on també es va reunir amb l'alcalde de Vielha, Juan Antonio Serrano, i la síndica, Maria Vergés, que va sol·licitar més competències.

EDUCACIÓ CENTRES

La consellera Niubó va visitar el col·legi Valldeflors de Tremp.

Educació analitza les necessitats educatives dels centres del Pallars

TREMP | La consellera d'Educació, Esther Niubó, va visitar ahir Tremp per abordar les línies estratègiques de la conselleria al Pallars i analitzar les necessitats educatives de la vegueria, especialment dels centres de les zones rurals. Va

visitar l'escola Valldeflors i es va reunir amb l'associació de pares, després que el sindicat CGT reclami una segona línia d'I3 al col·legi. Niubó també es va reunir amb la direcció del centre i l'equip dels serveis territorials d'Educació.